

Rudari su nastavili da kopaju stotine tona dnevno iz kontroverznog otvorenog rudnika uglja u južnom Velsu, mesećima nakon što mu je istekla dozvola.

Uprkos tome što im je dozvola za rad istekla pre devet meseci, hidraulički kiperi su nastavili da vuku pošiljke uglja iz rudnika **Ffos-y-Fran**, neposredno iznad grada Mertir Tidfil.

Za to vreme, cena uglja je dostigla sve vremenske maksimume, dostigavši 450 dolara po toni prošlog septembra, oko devet puta više od cene dve godine ranije. I dalje se prodaje po cenama znatno iznad istorijskih.

Podaci Uprave za ugalj pokazuju da je skoro 200.000 tona uglja iskopano iz Ffos-y-Fran otkako mu je istekla dozvola. Ali uprkos toj potencijalnoj bonanci, vlasnici rudnika do sada nisu uspeli da obezbede sredstva potrebna za obnovu lokacije - obećanje koje je bilo izgovor za licenciranje rudnika.

Ffos-y-Fran, koji se prostire na 450 hektara uglavnom uobičajenog zemljišta na oko 1,5 km uzbrdo istočno od centra grada **Mertir Tidfil**, najveći je britanski otvoreni rudnik uglja. Dugo su mu se protivili aktivisti za klimatske kampanje, kao i lokalno stanovništvo, a odobren je tek nakon što je njegov prvobitni vlasnik obećao da će koristiti deo svog profita za obnovu zemljišta, koje se dugo tretiralo kao deponija i za koje se sumnjalo da sadrži otrovan otpad.

Do pre nekoliko godina, centar operacija ogromnog rudnika bio je samo 300 metara od kuće Krisa i Alison Ostin. Oni i njihova deca preselili su se u to područje 2003. godine, dve godine pre nego što je rudnik odobren. „Kada su radili naspram nas, buka i prašina su bili iznad svega što možete zamisliti. To je pokvarilo naše živote, uništila nam je živote, da budem iskrena“, rekao je Kris Ostin.

„Uvek smo shvatali da će prašina biti nepodnošljiva“, rekla je Alison Ostin. „Ali ono što nismo očekivali je buka i upad.“

„Bilo je sveprožimajuće“, nastavio je njen muž. „Nisi mogao da pobegneš od toga bilo gde u kući. Ne možete uključiti TV preko njega. To je niska frekvencija. Pomalo je kao da imate dizelski kamion parkiran ispred 15, 16 sati dnevno. „Od sedam ujutru do 11 uveče imali su saglasnost za planiranje, a mi smo mogli da spavamo u tom prozoru samo van tih sati.“

Austinovi takođe vode lokalno odeljenje Prijatelja Zemlje i veoma su svesni uticaja rudnika na životnu sredinu. „Oni su iskopali najmanje 11 miliona tona uglja - mislim, to je ono što su izjavili“, rekao je Kris Ostin. „Radite matematiku koliko je to uticalo na globalno zagrevanje, klimatske promene, ugljenični otisak Velsa. To je masivno. „Iznad svega što smo želeli da se dogodi, pa smo se borili na dva fronta.

Prvobitna planska dozvola rudniku je istekla 7. septembra prošle godine. Ali njen rad nije prestao, a radnici su nastavili da kopaju ugalj. U međuvremenu, operateri lokacije,

Merthyr (South Wales) Ltd, podneli su zahtev za produženje životnog veka rudnika do kraja marta 2024. godine, što bi im, kako su rekli, omogućilo da izvade 240.000 tona uglja za koje su rekli da je ostavljeno u rudniku.

Kris Ostin kaže da je savet odbio da interveniše pre nego što je doneta odluka o aplikaciji, na osnovu toga što bi mogli da spreče **Merthyr (South Wales) Ltd** da uradi nešto za šta bi kasnije mogli da dobiju dozvolu. Ali pre tri nedelje organ za planiranje je konačno odbio zahtev, po savetu lokalnih službenika za planiranje.

Međutim, rudarenje je nastavljeno, a savet nije preduzeo mere da ga zaustavi. Fotografije poslate savetu u sredu, koje su podeljene sa Gardijanom, prikazuju hidraulične dampere koji nose tovare uglja kroz kišu do šinskog utovarnog mesta u Ffos-i-Franu.

U međuvremenu, pojavilo se u dokumentima koji prate najnoviju aplikaciju za planiranje da je Merthyr South Wales deponovao samo 15 miliona funti na deponovani račun namenjen da drži gotovinu koja je potrebna za obnavljanje lokacije nakon prestanka rudarenja. Savet je procenio da će troškovi restauracije Ffos-y-Fran biti najmanje 75 miliona funti, a mogli bi da dostignu 125 miliona funti.

Na sastancima saveta za planiranje, **Dejvid Luis**, direktor kompanije Merthyr (South Wales) Ltd, rekao je da kompanija ne može priuštiti obnovu lokacije i tvrdio je da posluje sa gubitkom. Računi podneseni u Companies House kažu da je Merthir (South Wales) Ltd ostvario gubitak od 2,8 miliona funti u 2021. i gubitak od 10,2 miliona funti u 2020. Noviji podaci nisu bili dostupni.

Portparol saveta potvrdio je za Gardijan da je dozvola za iskopavanje uglja u Ffos-i-Franu prestala prošlog septembra, i da je svako kopanje još uvek tamo bilo "bez dozvole za planiranje".

Službenici Saveta su sprovodili „temeljnu istragu“ kako bi utvrdili „koja je radnja za sprovođenje najprikkladnija“, rekao je portparol.

Merthyr (South Wales) Ltd nije odgovorio na pristup Gardijana za komentar, ali je rekao za Wales Online da je u „aktivnim diskusijama sa većem za bezbedan prekid [uglja](#), što uključuje tekuću restauraciju“.